



## НЛБ Нов Пензиски Фонд АД Скопје

Финансиски извештаи за годината што завршува на  
31 декември 2017 со Извештај на независен ревизор

## Содржина

	<b>Страна</b>
Извештај на независниот ревизор	1 - 2
Извештај за сеопфатна добивка	3
Извештај за финансиската состојба	4
Извештај за промени во главнината	5
Извештај за паричните текови	6
Белешки кон финансиските извештаи	7 - 41
Прилог 1: Годишен извештај	
Прилог 2: Годишна сметка	

## ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

### Извештај на финансиски извештаи

#### До акционерите на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје (“Друштвото”), кои што ги сочинуваат извештајот за финансиска состојба на Друштвото на 31 декември 2017 година и извештајот за сеопфатна добивка, извештајот за промените на капиталот, извештајот на паричните текови за годината која што завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

#### Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување и сметководствената регулатива прифатена во Република Македонија, и интерна контрола којашто раководството смета дека е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи коишто се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали се резултат на измама или грешка.

#### Одговорност на ревизорот

Нашата одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија прифатени и објавени во Службен весник бр. 79 на 11 јуни 2010 година на Република Македонија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршуваме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на Друштвото за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни на околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на Друштвото. Ревизијата исто така вклучува оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.



Building a better  
working world

## Мислење

Според нашето мислење, финансиските извештаи објективно ја презентираат, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Друштвото на 31 декември 2017 година како и финансиската успешност и паричните текови на Друштвото за годината што завршува тогаш во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување и сметководствената регулатива прифатена во Република Македонија.

## Други прашања


Финансиските извештаи на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје за годината која што завршува 31 декември 2016 се ревидирани од друг ревизор кој, на 22 февруари 2017 година, изрази мислење без резерва на извештаите.

## Извештај за други правни и регулаторни барања


Раководството, исто така, е одговорно за подготовка на годишниот извештај за работење во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали годишниот извештај за работење е конзистентен со годишната сметка и ревидираните финансиските извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2017 година. Нашите постапки во врска со годишниот извештај за работење се извршени во согласност со МСР 720 прифатен и објавен во Службен весник бр. 79 на 11 јуни 2010 година на Република Македонија и се однесуваат само на оценка дали историските финансиски информации во годишниот извештај за работењето се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиските извештаи на Друштвото.

Годишниот извештај за работење е конзистентен, во сите материјални аспекти, со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2017 година.

Ернст и Јанг Овластени Ревизори ДОО Скопје

  
Владимир Соколовски  
Управител



  
Владимир Соколовски  
Овластен ревизор

Скопје,  
27 февруари 2018 година

**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Финансиски извештаи на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)

**Извештај за сеопфатна добивка**

Белешка	За годината што завршува на 31 декември		
	2017	2016	
<b>Приходи од управување со фондови</b>	<b>194.688</b>	<b>185.941</b>	
Приходи од надоместок од придонеси	85.508	84.885	
Приходи од надоместок од управување	109.180	101.055	
Приходи од надоместок за премин	-	1	
<b>Расходи од управување со фондови</b>	<b>(56.630)</b>	<b>(51.814)</b>	
Расходи за МАПАС	(25.007)	(22.826)	
Расходи за чувар на имот	(17.797)	(15.154)	
Трошоци за трансакции	(13)	(69)	
Трошоци за маркетинг	(10.010)	(9.864)	
Трошоци за агенти	(2.578)	(2.621)	
Останати трошоци од управување со фондови	(1.225)	(1.280)	
<b>Добивка од управување со фондови</b>	<b>138.058</b>	<b>134.127</b>	
Приходи од камати на вложувања во депозити	5	5.849	5.684
Приходи од камати на вложувања во хартии од вредност	6	9.176	8.796
Останати приходи	7	4.465	1.373
Материјални трошоци	8	(13.994)	(14.874)
Трошоци за вработени	9	(46.319)	(53.243)
Амортизација	17, 18	(1.914)	(2.243)
Останати нематеријални расходи	10	(8.132)	(7.267)
<b>Добивка пред одданочување</b>	<b>87.189</b>	<b>72.353</b>	
Данок на добивка	11	(8.883)	(7.904)
<b>Нето добивка за годината</b>	<b>78.306</b>	<b>64.449</b>	
Нето (загуба)/добивка од повторно вреднување на хартии од вредност расположиви за продажба		4.750	(945)
Актуарски добивки/(загуби) од останати користи на вработени		(70)	139
<b>Друга нето сеопфатна добивка (загуба)</b>	<b>4.680</b>	<b>(806)</b>	
<b>ВКУПНА НЕТО СЕОПФАТНА ДОБИВКА</b>	<b>82.986</b>	<b>63.643</b>	




**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје****Финансиски извештаи на и за годината што завршува на 31 декември 2017***(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)***Извештај за финансиската состојба**

		На 31 декември	
	Белешка	2017	2016
<b>СРЕДСТВА</b>			
Парични средства и парични еквиваленти	12	48.729	373
Депозити	13	182.963	150.721
Хартии од вредност	14	232.003	227.625
Останати финансиски средства	15	10.898	10.509
Останати средства	16	446	653
Материјални вложувања	17	1.260	1.579
Нематеријални вложувања	18	2.690	2.907
Одложени даночни средства	22	-	56
		<b>478.989</b>	<b>394.423</b>
<b>ОБВРСКИ</b>			
Останати финансиски обврски	19	11.285	11.009
Обврски за користи на вработени	20	1.493	1.210
Останати обврски	21	9.546	8.788
Обврски за данок на добивка		1.603	1.812
Одложени даночни обврски	22	472	-
		<b>24.399</b>	<b>22.819</b>
<b>АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ</b>			
Основна главнина	23	130.001	130.001
Ревалоризациони резерви		4.250	(500)
Законски резерви		13.747	13.747
Останати резерви		5.124	3.257
Акумулирана добивка	24	301.468	225.099
		<b>454.590</b>	<b>371.604</b>
		<b>478.989</b>	<b>394.423</b>

Финансиските извештаи прикажани на страниците од 3 до 41 се одобрени од Управниот Одбор на 19 февруари 2018 година и беа потпишани во нивно име од:

  
Мира Шекутковска  
Член на Управен одбор

  
Давор Вукадиновиќ  
Претседател на Управен одбор

## Извештај за промени во главнината

	Основна главнина	Ревалори- зациони резерви	Законски резерви	Останати резерви	Акумули- рана Добивка	Вкупно
<b>Состојба на 1 јануари 2016</b>	<b>130.001</b>	<b>445</b>	<b>13.747</b>	<b>2.450</b>	<b>210.818</b>	<b>357.461</b>
Нето добивка за годината	-	-	-	-	64.449	<b>64.449</b>
Нето добивки (загуби) од вреднување на хартии од вредност расположиви за продажба	-	(945)	-	-	-	<b>(945)</b>
Актуарски добивки (загуби) на дефинирани планови за користи на вработени	-	-	-	-	139	<b>139</b>
<b>Вкупна нето сеопфатна добивка</b>	<b>-</b>	<b>(945)</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>64.588</b>	<b>63.643</b>
Исплатена дивиденда	-	-	-	-	(49.500)	<b>(49.500)</b>
Издвоена добивка за реинвестирање	-	-	-	807	(807)	-
<b>Состојба на 31 декември 2016</b>	<b>130.001</b>	<b>(500)</b>	<b>13.747</b>	<b>3.257</b>	<b>225.099</b>	<b>371.604</b>
Нето добивка за годината	-	-	-	-	78.306	<b>78.306</b>
Нето добивки (загуби) од вреднување на хартии од вредност расположиви за продажба	-	4.750	-	-	-	<b>4.750</b>
Актуарски добивки (загуби) на дефинирани планови за користи на вработени	-	-	-	-	(70)	<b>(70)</b>
<b>Вкупна нето сеопфатна добивка</b>	<b>-</b>	<b>4.750</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>78.236</b>	<b>82.986</b>
Исплатена дивиденда	-	-	-	-	-	-
Издвоена добивка за реинвестирање	-	-	-	1.867	(1.867)	-
<b>Состојба на 31 декември 2017</b>	<b>130.001</b>	<b>4.250</b>	<b>13.747</b>	<b>5.124</b>	<b>301.468</b>	<b>454.590</b>

## Извештај за паричните текови

	Белешка	2017	2016
<b>Паричен тек од основната дејност</b>			
Добивка пред одданоочување		87.189	72.353
<i>Коригирана за:</i>			
Амортизација на материјални и нематеријални вложувања		1.914	2.243
Расходувани материјални вложувања		268	
Приходи од камата	5, 6	(15.025)	(14.480)
		74.346	60.116
Промени во останати финансиски средства		(389)	9.495
Промени во останати средства		207	(92)
Промени во останати финансиски обврски		276	(1.761)
Промени во резервирања		283	90
Промени во останати обврски		758	2.866
		75.481	70.714
Наплатени камати		13.744	15.085
Платен данок на добивка		(9.092)	(7.495)
Ефект од курсни разлики на хартии од вредност		(64)	425
<b>Нето паричен тек од основната дејност</b>		<b>80.069</b>	<b>78.729</b>
<b>Паричен тек од инвестиционата дејност</b>			
Набавка на материјални вложувања		(740)	(336)
Набавка на нематеријални вложувања		(841)	(542)
Пласмани во депозити		(67.600)	(114.500)
Доспеани и вратени депозити од банки		35.500	155.500
Приливи од хартии од вредност расположливи за продажба		47.674	13.988
Купени хартии од вредност расположливи за продажба		(45.706)	(83.126)
<b>Нето паричен тек од инвестиционата дејност</b>		<b>(31.713)</b>	<b>(29.016)</b>
<b>Парични текови од финансиска активност</b>			
Дивиденди		-	(49.500)
<b>Нето паричен тек од финансиска активност</b>		<b>-</b>	<b>(49.500)</b>
<b>Нето зголемување/(намалување) на паричните средства и паричните еквиваленти</b>			
		<b>48.356</b>	<b>213</b>
<b>Парични средства и парични еквиваленти на почетокот на периодот</b>			
		<b>373</b>	<b>160</b>
<b>Парични средства и парични еквиваленти на крајот на периодот</b>			
	12	<b>48.729</b>	<b>373</b>



**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

*(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)*

**1 Општи информации**

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје (во понатамошниот текст “Друштвото”) претставува акционерско друштво основано на 17 мај 2005 година со седиште во Република Македонија по претходно добиено Одобрение од Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС) со број 01-01 на 4 април 2005 година.

Основачи на Друштвото се Нова Љубљанска Банка д.д Љубљана со учество од 51% и НЛБ Банка АД Скопје со учество од 49% во вкупниот основачки капитал на Друштвото. Нова Љубљанска Банка д.д Љубљана е краен сопственик на Друштвото. Република Словенија, доминантниот сопственик на Нова Љубљанска Банка д.д Љубљана е крајна контролирачка страна.

На 12 Декември 2017 година беше потпишан договор за пренос на сопственоста на акциите на Друштвото. Новиот сопственик на 100% од акциите на Друштвото е САВА РЕ д.д. Љубљана, Словенија. Продажбата на Друштвото е високо регулиран процес, кој подлежи на претходна согласност од страна на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување. Друштвото во име на САВА РЕ, како заинтересирано лице за купување на акциите на НЛБ Нов пензиски фонд, ќе ја достави до Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување, потребната документација за добивање на согласност. Трансакцијата ќе биде извршена по добивање на согласноста. До 31 Декември 2017 година, Друштвото нема доставено документација за добивање на согласност.

Друштвото има единствена дејност на управување со Отворен задолжителен пензиски фонд - НЛБ Пензиски фонд и Отворен доброволен пензиски фонд - НЛБ Пензија плус, нивно претставување пред трети лица, како и други дејности поврзани со управувањето со фондовите во согласност со Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување (“Службен весник на РМ” бр.74/05....110/16) и Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување (“Службен весник на РМ” бр.7/08....13/2013).

Адресата на регистрираното седиште на Друштвото е:  
Мајка Тереза бр.1  
1000 Скопје  
Република Македонија

**Вработени**

На 31 декември 2017 година Друштвото има 31 вработен (31 декември 2016: 30 вработени).

**Управен одбор**

Давор Вукадиновиќ – Претседател  
Мира Шекутковска – Член

**Надзорен одбор**

Марјета Звер Цанкар – Нова Љубљанска Банка д.д. Љубљана – Претседател  
Круно Абрамовиќ – НЛБ Склади ДОО Љубљана – Член  
Богоја Китанчев – НЛБ Банка АД Скопје- Член  
Ќенан Идризи – Независен член (до 26.09.2017)  
Гоце Христов – Независен член (од 27.09.2017)

**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

*(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)*

**2 Основи за подготовка на финансиските извештаи**  
**2.1 Основи за подготовка и презентација на финансиските извештаи**

Основните сметководствени политики применети при составување на финансиските извештаи се наведени во понатамошниот текст и истите се применувани конзистентно за сите периоди прикажани во овие финансиски извештаи.

**Основа за составување на финансиските извештаи**

Финансиските извештаи на Друштвото се изготвени во согласност со Законот за трговски друштва ("Службен весник на РМ" бр.28/04, 84/05, 71/06, 25/07, 87/08, 17/09, 23/09, 42/10, 48/10, 8/11, 21/11, 24/11, 166/12, 70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 13/14, 41/14, 138/14 88/15, 192/15, 6/16, 30/16 и 61/16), Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи на пензиското друштво донесен од Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС), објавен во Службен весник на РМ бр. 11/2011,30/2012 и 138/2017 и Правилникот за водење сметководство (Службен весник на РМ бр. 159/2009, 164/2010 и 107/2011) во кој се објавени Меѓународните сметководствени стандарди (МСС), Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), заедно со толкувањата на Постојниот комитет за толкување (ПКТ) и толкувањата на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување (КТМФИ), утврдени и издадени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (ОМСС) заклучно со 1 јануари 2009 година. Овој правилник се применува од 1 јануари 2010 година.

Меѓутоа, до датумот на составување на придружните финансиски извештаи не се преведени и објавени сите измени и дополнувања на МСС/МСФИ и толкувањата на КТМФИ кои стапиле на сила за годишните периоди кои започнуваат на 1 јануари 2009 година. Притоа придружните финансиски извештаи на Друштвото се прикажани во согласност со билансните шеми објавени во Правилникот за формата и содржината на годишната сметка ("Службен весник на Република Македонија" бр. 60/14), чиј сет на финансиски извештаи отстапува од оние дефинирани во МСС 1 – Презентирање на финансиските извештаи и притоа во поединечни делови отстапува од начинот на презентација на одредени билансни позиции предвидени со наведениот стандард. Објавените стандарди и толкувања кои на сила во тековниот период, а кои сè уште не се официјално преведени и усвоени, како и објавените стандарди и толкувања кои сè уште не се во примена се обелоденети во белешките 2.2 и 2.3.

Во врска со погоре наведеното, а имајќи ги во предвид потенцијално материјалните значајни ефекти од разликите помеѓу сметководствените прописи на Република Македонија и МСФИ/МСС, кои можат да имаат влијание на реалноста и објективноста на финансиските извештаи на Друштвото, придружените финансиски извештаи не можат да се сметаат за финансиски извештаи изготвени во согласност со МСФИ и МСС.

Финансиските извештаи се изготвени според методот на историска набавна вредност, освен за хартиите од вредност расположливи за продажба и финансиските средства кои се мерени по објективна вредност. Износите содржани во финансиските извештаи на Друштвото се прикажани во илјади македонски денари. Денарот претставува официјална валута на известување во Република Македонија.

Друштвото не врши разграничување на агентските трошоци за надоместоци и бонуси за склучени договори со членовите на задолжителниот фонд. Согласно Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи на пензиското друштво донесен од МАПАС, Друштвото ги признава како расход во Извештајот за сеопфатна добивка сите агентски трошоци во моментот на нивното настанување. Исто така, согласно барањето на МАПАС, Друштвото не врши резервирања за неискористени денови од годишен одмор во годината за која се однесуваат деновите од годишен одмор.

**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

*(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)*

**2 Основи за подготовка на финансиските извештаи (продолжение)**

**2.2 Објавени стандарди и толкувања кои се на сила во тековниот период, а кои сè уште не се официјално преведени и усвоени**

Заклучно со 31 декември 2017 година, немаше нови стандарди, амандмани на стандарди и интерпретации објавени во Службен весник на Република Македонија применливи за 2017.

**2.3 Сметководствени политики**

**A Трансакции со странска валута**

Деловните промени во странска валута се искажуваат според курсот важечки на денот на трансакциите. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на Извештајот за финансиска состојба.

Добивките/загубите од курсни разлики се признаваат како приход/расход во Извештајот за сеопфатна добивка во периодот кога настанале.

Девизните средства со кои што работи Друштвото се претежно евра (ЕУР). Официјалните курсеви важечки на 31 декември 2017 и 2016 година беа како што следи:

Девизен курс: ЕУР	31 декември 2017 МКД	31 декември 2016 МКД
ЕУР	61,4907	61,4812

**Б Нетирање на финансиски инструменти**

Средствата и обврските, приходите и расходите се пребиваат единствено во случај кога пребивањето се бара и дозволува со некој стандард.

**В Приходи од управување со задолжителен и доброволен фонд**

Приходот од управување со фондовите се признава кога е веројатно дека Друштвото ќе има прилив на идни економиски користи и истите може веродостојно да се измерат. Друштвото остварува приходи од управување со задолжителен и доброволен пензиски фонд по следните основи:

Надоместок од придонеси кој се пресметува како % од уплатените придонеси на секоја индивидуална сметка и на секоја индивидуална потсметка на посебната сметка пред тие да бидат претворени во сметководствени единици на задолжителниот фонд, односно како % од уплатените придонеси на секоја индивидуална и професионална сметка пред тие да бидат претворени во сметководствени единици на доброволниот фонд.

Надоместокот од придонеси, уплатени во задолжителниот пензиски фонд во 2017 година изнесува 2,75% (2016: 3%).

Надоместокот од придонеси, уплатени на индивидуална сметка во доброволниот пензиски фонд изнесува 2,9% (2016: 3,8%). Надоместокот од придонеси кај професионалните шеми се уредува со Договор помеѓу Друштвото и осигурителот и Договор за организирање и финансирање на професионална пензиска шема, склучен помеѓу осигурителот и претставник на неговите вработени или членови.

**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

*(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)*

**2 Основи за подготовка на финансиските извештаи (продолжение)**  
**2.3 Сметководствени политики (продолжение)**

**В Приходи од управување со задолжителен и доброволен фонд (продолжение)**

Надоместок за управување кој се пресметува како % од нето средствата на задолжителниот, односно доброволниот пензиски фонд.

Надоместокот за управување со задолжителен пензиски фонд на месечно ниво во 2017 година изнесува 0,035% (2016: 0,04%) од вредноста на нето средствата на задолжителниот фонд, додека надоместокот за управување со доброволен пензиски фонд изнесува 0,10% од вредноста на нето средствата на доброволниот фонд на месечно ниво (2016: 0,10%).

Приходите од надоместок од придонеси и надоместок за управување се признаваат како приходи во периодот во кој услугата е обезбедена.

На 23 јануари 2013 година во Службен Весник на РМ број 13 е објавен Законот за изменување и дополнување на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување со кој се извршија измени на висината на одредени надоместоци кои Друштвото ги наплаќа или плаќа, а кои стапија на сила почнувајќи од 2014 година, па натаму. Согласно Законот, висината на надоместокот од придонеси, кој го наплатува Друштвото не може да изнесува повеќе од 3% за 2016 година, 2,75% за 2017 година, 2,5% за 2018 година, 2,25% за 2019 година и 2% за 2020 година од секој уплатен придонес.

Висината на надоместокот од управување, кој го наплатува Друштвото не може да изнесува повеќе од 0,04% за 2016 година, 0,035% за 2017 година и 2018 година и 0,03% за 2019 година и 2020 година.

**Надоместок за премин**

Број на денови	Износ на надоместок за премин од еден во друг задолжителен пензиски фонд
Број на денови ≤ 720	15 евра
Број на денови > 720	Не се плаќа надоместок за премин

Број на денови	Износ на надоместок за премин од еден во друг доброволен пензиски фонд
Број на денови ≤ 360	10 евра
Број на денови > 360	Не се плаќа надоместок за премин

Бројот на денови се пресметува согласно законската регулатива. Приходите од надоместок за премин се признаваат кога е веројатно дека идни економски користи поврзани со преминот ќе претставуваат прилив во Друштвото.

**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

*(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)*

**2 Основи за подготовка на финансиските извештаи (продолжение)**  
**2.3 Сметководствени политики (продолжение)**

**Г Расходи од управување со задолжителен и доброволен фонд**

**Расходи за МАПАС**

Друштвото е обврзано да плаќа надоместок на МАПАС во висина од 0,8% од вкупните придонеси уплатени во задолжителниот, односно доброволниот пензиски фонд, управувани од страна на Друштвото. (2016:0,8%).

**Расходи за чувар на имот**

Чувар на средствата на задолжителниот пензиски фонд управуван од страна на Друштвото е Комерцијална Банка АД Скопје. Надоместокот за Комерцијална Банка АД Скопје се пресметува како % од вкупната вредност на имотот на задолжителниот пензиски фонд и изнесува 0,07% за вредност од ЕУР 300 милиони до ЕУР 400 милиони и 0,064% за вредност од ЕУР 400 милиони до ЕУР 500 милиони (2016:0,07%).

Чувар на средствата на доброволниот пензиски фонд е Комерцијална Банка АД Скопје. Надоместокот за Комерцијална Банка АД Скопје се пресметува како % од вкупната вредност на имотот на доброволниот пензиски фонд и изнесува 0,25% (2016: 0,25%), до вредност на имотот од ЕУР 50 милиони. Вредноста на имотот на доброволниот фонд на 31.12.2017 не надминува ЕУР 50 милиони.

**Трошоци за трансакции**

Трошоците за трансакции се трошоци кои согласно Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, во име на задолжителниот односно доброволниот пензиски фонд, а за сметка на пензиското друштво ги плаќа пензиското друштво. Трошоците за трансакции, во најголема мера се однесуваат на активностите што ги врши суб чуварот–депозитарна институција која има дозвола издадена од надлежен орган во земја надвор од Република Македонија и е овластена за таква дејност согласно законите на државата каде се чуваат средствата на задолжителниот и доброволниот пензискиот фонд, поврзани со грижа за извршување на даночни обврски и трошоците за поврат на данок и/или други активности на суб чуварот поврзани со даночните обврски/права на пензискиот фонд.

**Трошоци за маркетинг**

Трошоците за маркетинг се трошоци поврзани со активности чија цел е зачленување или премин на членови од еден во друг пензиски фонд, рекламирање на карактеристиките на системот на капитално финансирано пензиско осигурување и особено на пензиското друштво. Трошоците за маркетинг исто така опфаќаат и трошоци направени со цел обезбедување услуга и информација или објективно и навремено обезбедување податок поврзан со работењето на пензиското друштво, на сегашни или идни членови на задолжителниот односно доброволниот пензиски фонд, како и трошоци поврзани со известувањата кои се доставуваат до членовите на задолжителниот односно доброволниот пензиски фонд.

Овие расходи се признаваат и евидентираат на пресметковна основа кога трошоците се стварно настанати.

*(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)*

**2 Основи за подготовка на финансиските извештаи (продолжение)**  
**2.3 Сметководствени политики (продолжение)**

**Г Расходи од управување со задолжителен и доброволен фонд (продолжение)**

**Трошоци за агенти**

Друштвото има овластени агенти – лица ангажирани по договор за дело чија активност е насочена кон привлекување на нови членови во задолжителниот односно доброволниот пензиски фонд. Трошоците за агенти опфаќаат трошоци направени за организирање и полагање на испит за стекнување на својство на агент, за упис во регистарот на агенти, за издавање и продолжување на дозволата на агент, надоместоци за склучени договори, трошоци за едукација на агентската мрежа и сл. Вреднувањето на агентската провизија се врши согласно Тарифникот за провизионирање на Друштвото, на месечна основа. Сите трошоци за агенти се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка во моментот на нивното настанување, согласно Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи на пензиското друштво донесен од МАПАС.

**Останати трошоци за управување со задолжителен и доброволен фонд**

Овие трошоци ги опфаќаат трошоците за внес, корекција и поништување на договор за членство во Регистарот на членови, поднесоци и жалби до МАПАС, трошоците за спроведување на постапка за давање согласности од страна на МАПАС, трошоците за пристап кон информациониот систем на МАПАС и други трошоци поврзани со управување со фондовите.

**Д Приходи и расходи од камати**

Приходите и расходите по основ на камата се пресметани на сите каматоносни побарувања и обврски врз основа на законските прописи на Република Македонија или со договор помеѓу доверителот и должникот. Приходите и расходите од камати се признаваат сразмерно на времето на употреба на финансиските инструменти.

Приходите од камати се вреднуваат со употреба на методот на ефективна каматна стапка која што го зема во предвид ефективниот принос на средството. Ефективната каматната стапка се користи за дисконтирање на текот на идните парични примања во рамките на векот на употреба на средството и тоа на износ еднаков на почетната сметководствена вредност на средството.

Трансакциските трошоци направени при стекнувањето на финансискиот инструмент, претставуваат составен дел на каматната стапка и се разграничуваат и признаваат како приход од камата во рамките на периодот на употреба на финансискиот инструмент. Дисконтот, како дел од амортизираната набавна вредност на вложувањата во ХВ се признава како компонента на приходот од камати.



**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

*(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)*

**2 Основи за подготовка на финансиските извештаи (продолжение)**  
**2.3 Сметководствени политики (продолжение)**

**Г Финансиски средства**

Друштвото ги вложува своите слободни парични средства во депозити и хартии од вредност кои се дозволени согласно Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување.

Друштвото располага со две портфолија на хартии од вредност - расположливи за продажба и хартии од вредност кои се чуваат до доспевање. Сместувањето на хартиите во портфолио расположливи за продажба е резултат на определбата на Друштвото да вложува во хартии од вредност кои можат да бидат оттуѓени во било кое време, доколку се јави потреба од генерирање на ликвидни средства.

*Хартии од вредност расположливи за продажба*

Вложувањата во должнички хартии од вредност, Друштвото почетно ги признава како ставка на Извештајот за финансиска состојба, тогаш кога тоа станува странка во договорените одредби од инструментот, односно на датумот на тргување. Вложувањата во хартии од вредност почетно се вреднуваат по нивната набавна вредност со вклучени трошоци на трансакции направени за нивно стекнување. На крајот на секој месец се врши проценка и сведување на нивната сметководствена вредност на пазарната вредност, според просечните пазарни цени објавени на активен пазар. Државните обврзници за кои не постои активен пазар, се вреднуваат по објективна вредност, утврдена со техника за вреднување која базира на пазарни претпоставки. Целта на техниката за вреднување е да се утврди која би била трансакциската цена на датумот на мерење, за размена под комерцијални услови.

Ефектот од промената на објективната вредност има влијание врз главнината. Дисконтот како дел од амортизационата вредност се признава како компонента на приходите од камати на месечна основа. Премијата како дел од амортизационата вредност се признава како компонента на расходите од камати на месечна основа.

*Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање*

Друштвото ги вложува своите средства во хартии од вредност кои се чуваат до доспевање, кога истите ги купува со цел да ги чува до нивното доспевање. По почетното признавање, овие хартии од вредност последователно се превреднуваат по амортизирана вредност со користење на методот на ЕКС, намалени за оштетувањата. Приходите од амортизација ги содржат дисконтот или премијата при стекнувањето и надоместоците или трошоците кои се интегрален дел на ЕКС. Амортизацијата по ЕКС е вклучена во финансиските приходи во Извештајот за сеопфатна добивка.

*Депризнавање на финансиските инструменти*

Друштвото врши депризнавање на ХВ во случаите кога ја губи контролата над договорените права кои произлегуваат од нив, односно кога истите ќе ги продаде, кога истите ќе доспеат или на друг начин оттуѓат.

**2 Основи за подготовка на финансиските извештаи (продолжение)**  
**2.3 Сметководствени политики (продолжение)**

**Г Финансиски средства (продолжува)**

Во моментот на депризнавање на ХВ расположиви за продажба (продажба, доспевање и сл), кумулативните нереализирани добивки/загуби кои претходно биле признаени во главницата се депризнаваат од капиталот и нето добивките/загубите се пренесуваат и признаваат во Билансот на успех како реализирани добивки/загуби. Во портфолиото до доспевање. ХВ се депризнаваат при доспевање на дел или целосно доспевање на главницата.

*Оштетување на финансиските инструменти*

Друштвото е должно најмалку еднаш годишно да проверува, дали постојат објективни докази за оштетување на вредноста на должничките ХВ. Друштвото признава загуба поради оштетување кај ХВ, доколку нивната сметководствена вредност е поголема од нивниот проценет надоместлив износ. Како надоместлив износ се зема повисокиот износ помеѓу пазарната вредност намалена за трошоците на продажба и употребната вредност - сегашна вредност на проценети идни парични текови, дисконтирани со првобитната ефективна каматна стапка на инструментот.

Загубата поради оштетување се признава како расход во Билансот на успех. Кај ХВ расположливи за продажба износот на загубата поради оштетување претставува кумулативната загуба која што била признаена во капиталот, односно разликата помеѓу почетната набавна вредност и тековната објективна вредност на ХВ. Кај финансиските инструменти кои се чуваат до доспевање, загубата поради оштетување се вреднува како разлика помеѓу поголемата од сметководствената вредност и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со ефективната каматна стапка.

Фактори/индикатори за постоење на оштетување се:

- значајна финансиска потешкотија на издавачот на финансискиот инструмент или должникот;
- фактичко прекршување на договорот, како што е неплаќање или доцнење на плаќањата на главницата и каматата;
- голема веројатност дека должникот ќе влезе во стечајна постапка или во друг вид на финансиска реорганизација;
- исчезнување на активен пазар за финансиското средство поради финансиски потешкотии;
- значително и продолжено намалување на објективната вредност под набавната (објективната вредност да е пониска од 70% од набавната вредност или како продолжено намалување на објективната вредност се смета она кое трае подолго од 9 месеци).

Друштвото на секој датум на известување проверува дали сè уште постојат факторите кои довеле до признавање на загуба поради оштетување кај ХВ и доколку утврди дека истите повеќе не постојат, се врши анулирање/ослободување на претходно признаениот износ на загуба.

**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

*(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)*

**2 Основи за подготовка на финансиските извештаи (продолжение)**  
**2.3 Сметководствени политики (продолжение)**

**E Материјални вложувања и нематеријални вложувања**

Материјалните средства се признаваат како средства во Извештајот за финансиска состојба, само доколку е веројатно дека идните економски користи кои се поврзани со средствата ќе претставуваат прилив за Друштвото и нивната набавна вредност може веродостојно да се измери, и тоа во моментот кога на Друштвото му се пренесени сите ризици и користи од нивното користење за деловни цели.

Нематеријалните средства се признаваат како средства на денот на нивното стекнување, доколку се очекуваат идни економски користи од нивната употреба, доколку набавната вредност на средствата може веродостојно да се измери, имаат сопствен идентитет препознатлив од целината на средствата и се контролирани од страна на Друштвото.

Друштвото ги евидентира материјалните и нематеријалните вложувања според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираната загуба поради оштетување. Намалувањето на материјалните и нематеријалните вложувања произлегува од продажбите, расходувањата и пресметаната тековна амортизација.

Последователните издатоци се капитализираат во сметководствената вредност на средствата, само тогаш кога истите ги зголемуваат идните економски користи на тие средства и ја подобруваат состојбата на средствата (се продолжува корисниот век, се зголемува капацитетот, се подобрува квалитетот на производите и услугите, се намалуваат трошоците и сл).

Друштвото на секој датум на Извештајот за финансиска состојба, врши проценка дали постојат докази за оштетување на материјалните и нематеријалните средства (пазарната вредност на средството се намалила повеќе од очекуваното, се намалил периодот на употреба или корисноста на средството, постои физичка или технолошка застареност и сл). Средствата се оштетени доколку сметководствената вредност е поголема од проценетиот надоместлив износ.

Капиталните добивки или загуби кои произлегуваат од овие трансакции се прикажуваат во Извештајот за сеопфатна добивка. Амортизацијата на материјалните и нематеријалните вложувања се пресметува според праволиниска метода и се распределува врз системска основа за време на најдобрата проценка на корисниот век на употреба. Стапките на амортизација се така одредени да вредноста на материјалните и нематеријалните средства се распоредува во трошоци во проценетиот период на неговата корисност.

Применетите годишни стапки на амортизација, според проценетиот период на корисност се следните:

Моторни возила	25%
Мебел и канцелариска опрема	20%
Компјутерска опрема	25%
Останата опрема	10%
Нематеријални средства	20%

**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

*(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)*

**2 Основи за подготовка на финансиските извештаи (продолжение)**  
**2.3 Сметководствени политики (продолжение)**

**Ж Парични средства и парични еквиваленти**

Паричните средства и паричните еквиваленти ги сочинуваат: паричните средства на трансакциска сметка, парични средства во благајна, депозити по видување и депозити со оригинален рок на доспевање до 3 месеци.

**3 Трошоци за користи на вработените**

Трошоците за користи на вработените се состојат од:

- Трошоци за краткорочни користи: плати и социјални придонеси, платени отсуства, платени годишни одмори, регрес за годишен одмор, новогодишен надомест, немонетарни користи (здравствена заштита, осигурување и сл), надомест за одвоен живот и други примања по договори за вработување.
- Долгорочни користи: јубилејни награди, отпремнина за одење во пензија и надомест по основ доброволна пензиска шема.

Краткорочните користи се вреднуваат по недисконтиран износ, кој се очекува да биде платен врз основа на работен однос.

Долгорочните користи се вреднуваат според сегашната вредност т.е. дисконтирани идни парични текови на дефинираните користи на датумот на Извештајот за финансиска состојба. Долгорочните користи се очекува да бидат измирени во период подолг од 12 месеци по датумот на известување. Повторните мерења кај резервирањата за јубилејни награди, кои произлегуваат од актуарска добивка или загуба, освен износите вклучени во нето камати, се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка. Повторните мерења кај резервирањата за пензии, кои произлегуваат од актуарска добивка или загуба, освен износите вклучени во нето камати, се признаваат во капиталот.

**S Финансиски обврски**

Во краткорочни финансиски обврски, Друштвото ги класифицира сите обврски чиј рок на доспевање е до 12 месеци, а во долгорочни финансиски обврски сите обврски чиј рок на доспевање е подолг од 12 месеци.

Друштвото ги признава финансиските обврски како ставка во Извештајот за финансиска состојба тогаш кога е веројатно дека ќе има одлив на средства кој може веродостојно да се измери.

Финансиските обврски се евидентираат по номинална вредност врз основа на соодветен сметководствен документ (фактура, договор, пресметка), согласно законските прописи и согласно Одлуките на Друштвото.

**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

*(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)*

**2 Основи за подготовка на финансиските извештаи (продолжение)**  
**2.3 Сметководствени политики (продолжение)**

**И Данок на добивка**

Основа за пресметување на данокот е добивката утврдена како разлика меѓу вкупните приходи и вкупните расходи на даночниот обврзник, во износи утврдени согласно со прописите за сметководство и сметководствените стандарди и искажана во билансот на успех.

Основата се зголемува за непризнаените расходи за даночни цели, но и за дел од потенцијално неостварените приходи од поврзани лица (приходни камати и трансферни цени). Законот за данокот на добивка како даночно непризнаени ги дефинира оние расходи кои не се во функција на дејноста на субјектот, односно не се непосреден услов за извршување на дејноста и не се последица од вршењето на таа дејност (подароци, репрезентација, премии за менаџерско осигурување, исплатени надоместоци на трошоци од работен однос над утврдените износи и сл).

Даночната основа се намалува за износот на извршените вложувања од добивката од предходната година (реинвестирана добивка). Под реинвестирана добивка се подразбираат извршените инвестициски вложувања од добивката за развојни цели, односно вложувањата заради проширување на дејноста на даночниот обврзник во материјални средства (недвижности, постројки и опрема, освен патнички автомобили, мебел, теписи, бела техника, уметнички дела од ликовната и применета уметност) и нематеријали средства (компјутерски софтвер и патенти).

Даночен период за кој се утврдува данокот на добивка е една календарска година, а обврзник за пресметување и плаќање на данокот е секое правно лице- резидент на Република Македонија кој остварува добивка од вршењето на дејноста во земјата и странство. Стапката на данокот на добивка изнесува 10%.

Заради времените разлики помеѓу вредностите кои се користат како основа заради оданочување и сметководствените вредности на средствата и обврските заради финансиско известување се пресметува одложен данок. Тековната важечка даночна стапка е користена за утврдување на одложениот данок на добивка.

Во периодот од 1 јануари 2009 година до 31 декември 2013 година, компаниите не требаа да плаќаат данок на добивката пред оданочување, се додека таа не се дистрибуира во форма на дивиденди или друга форма на распределба на добивката. Ако дивидендата, која произлегува од добивката генерирана во периодот 2009-2013 е исплатена, 10% данок ќе се плаќа во моментот на исплата на дивидендата, без оглед на тоа дали е во паричен или непаричен облик. Со оглед на тоа дека данокот произлегува од акумулираната добивка, таквиот данок се признава во капиталот.

**Ј Акционерски капитал**

Акционерскиот капитал се состои од обични акции и е целосно уплатен во паричен износ.

**К Законски резерви**

Согласно законот за трговски Друштва, Друштвото е обврзано да издвојува законска резерва во износ од 5% од остварената годишна добивка, се додека законските резерви не достигнат износ од 1/10 од основачкиот капитал на Друштвото. На 31 декември 2017 година задолжителната резерва на Друштвото го има достигнато износот од 1/10 основачкиот капитал.

**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

*(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)*

**2 Основи за подготовка на финансиските извештаи (продолжение)**  
**2.3 Сметководствени политики (продолжение)**

**Л Наеми**

Наемите со кои значаен дел од ризикот и наградите од сопственоста се задржани од страна на наемодавачот се класифицирани како оперативен наем. Плаќањата направени по основ на оперативен наем (нето од било какви поттикнувања од страна на наемодавателот) се признаваат во извештајот за сеопфатна добивка на праволиниска основа во текот на периодот на наемот. Наемите со кои се пренесуваат сите ризици и награди на закупопримачот се класифицирани како финансиски наем. Финансиските наеми се признаваат како средство на почетокот на наемот, по пониската од објективната вредност на средството и сегашната вредност на сите идни плаќања за наемот. Изнајмените средства се амортизираат во тек на корисниот век на средствата. Плаќањата за наем се состојат од плаќања на камата и главница.

**Љ Останати резерви**

Согласно законот за данок на добивка, даночната основа може да се намали за износот на инвестициите во материјални и нематеријални средства, пропишани во законот. За да може да се искористи даночното ослободување, Друштвото мора да издвои дел од добивката од предходната година во износ кој се очекува да биде инвестиран во материјални и нематеријални средства во тековната година.

**М Резервирања**

Резервирањата се признаваат кога има сегашна законска или договорена обврска како резултат на минати настани, кога е веројатно дека ќе биде потребен одлив на средства за да се подмири обврската и кога може да биде направена реална проценка на износот. Резервирањата се утврдуваат преку дисконтирање на очекувани идни парични текови користејќи стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни претпоставки за временската вредност на парите и ризиците поврзани со обврската.

**3 Управување со ризици**

Активностите на Друштвото се изложени на различни видови ризици и заради тоа се потребни анализи, евалуации, прифаќање и раководење на одредено ниво на ризик. Целта на Друштвото е да постигне оптималност помеѓу ризикот и приносот и да ги минимизира потенцијалните негативни ефекти за финансискиот резултат на Друштвото. Политиките за управување со ризик се дизајнирани на тој начин да ги идентификуваат и анализираат овие ризици, да воспоставуваат соодветни ризични лимити и контроли. Друштвото често ги ревидира политиките за управување со кредитен, пазарен, ликвидносен и оперативен ризик.

Управувањето со кредитен ризик во најголема мера е законски регулирано со ограничување на вложувањата на Друштвото во банкарски депозити и должнички хартии од вредност чиј издавач е Република Македонија.

Кредитниот ризик претставува веројатност дека издавачот на должничките инструменти и депозитите нема да биде во можност целосно или делумно да ги измири обврските во роковите на достасување.

Друштвото управува со кредитниот ризик на тој начин што ги вложува слободните парични средства само во законски дозволени инструменти.



**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

*(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)*

**3 Управување со ризици (продолжение)**

Изборот на инструменти во кои се инвестира се врши во согласност со интерните акти на Друштвото, при што основни критериуми за избор се следните:

- Должнички инструменти: стапка на принос до доспевање (YTM), валута, траење и рок до доспевање.
- Депозити во банки:
- Критериуми за избор на банка: се користи годишното рангирање на банките подготвено врз основа на годишни ревидирани финансиски извештаи;
- Критериуми за избор на конкретен депозитен аранжман: стапка на принос – каматна стапка, вид на каматна стапка (фиксна или варијабилна), валута, рок до доспевање, посебни клаузули во договорот и сл.

Кредитниот ризик кај вложувањата во депозити, Друштвото го следи преку постојана анализа на способноста на банките да ги исполнат обврските кон Друштвото кои произлегуваат од договорот помеѓу договорените страни.

Менаџментот на Друштвото е на став дека со законските ограничувања и определбата да се чуваат хартиите од вредност на неопределен рок, со можност за нивно оттуѓување кога за тоа ќе се јави потреба може да управува со кредитниот ризик кај хартиите од вредност.

Со оглед на квалитетот на пласираните средства раководството на Друштвото не очекува некоја од договорените страни да не ги исполни обврските.

**А Кредитен ризик**

На денот на составување на Извештајот за финансиска состојба, концентрацијата на кредитниот ризик е претставена преку долгорочни депозити кои се држат во НЛБ Банка АД Скопје, Охридска Банка АД Скопје, Стопанска Банка АД Битола, Уни Банка АД Скопје, Халкбанк АД Скопје, Силк Роуд банка АД Скопје, Централна кооперативна Банка АД Скопје и Стопанска Банка АД Скопје и краткорочни депозити кои се држат во Стопанска Банка АД Битола и Силк Роуд Банка АД Скопје и преку државни обврзници издадени од Република Македонија.

**А.1. Максимална изложеност на кредитен ризик пред давање колатерал или други кредитни зголемувања**

	Максимална изложеност	
	2017	2016
Депозити – орочени	182.963	150.721
Парични средства и парични еквиваленти – Депозит со рок на доспевање до 3 месеци	48.000	350
Парични средства и парични еквиваленти – тековна сметка во банка	729	23
Хартии од вредност		
- Должнички инструменти	232.003	227.625
Останати финансиски средства	10.898	10.509
<b>31 декември</b>	<b>474.593</b>	<b>389.228</b>

Раководството е убедено во неговата способност да води контрола и да одржува минимална изложеност на кредитен ризик на Друштвото која произлегува од портфолиото на депозити и вложувања во хартии од вредност расположливи за продажба.

**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

*(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)*

- 3**    **Управување со ризици (продолжение)**  
**A**    **Кредитен ризик (продолжение)**  
**A.1** **Максимална изложеност на кредитен ризик пред давање колатерал или други кредитни зголемувања (продолжение)**

Останатите финансиски средства содржат пресметани приходи од управувачка провизија и побарувања за надоместоци од придонеси. Друштвото не гледа кредитен ризик поврзан со овие средства, со оглед на тоа што истите се наплаќаат директно од средствата на фондовите.

**A.2 Депозити**

Депозитите се дадени подолу:

	<b>31 декември 2017</b>	<b>31 декември 2016</b>
Ниту се достасани ниту оштетени	230.963	151.071
<b>Нето</b>	<b>230.963</b>	<b>151.071</b>

За целите на следење на кредитниот ризик, Друштвото ги анализира Депозитите врз основа на категоризација на банките која ја врши Народната банка на Република Македонија. Според категоризацијата, големи банки се банки со вкупна актива над 32,1 милијарди МКД, средни банки се банки со вкупна актива од 8 милијарди МКД до 32,1 милијарди МКД и мали банки се банки со вкупна актива помала од 8 милијарди МКД.

Друштвото има вложувања во депозити во големи, средни и мали банки како што е прикажано подолу:

	<b>2017</b>	<b>2016</b>
Депозити во големи банки	95.771	61.028
Депозити во средни банки	65.040	90.043
Депозити во мали банки	70.152	-
<b>31 декември</b>	<b>230.963</b>	<b>151.071</b>

	<b>31 декември 2017</b>	<b>31 декември 2016</b>
Нето максимална изложеност	230.963	151.071
Без колатерал	<b>230.963</b>	<b>151.071</b>

**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

*(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)*

**3**    **Управување со ризици (продолжение)**  
**A**    **Кредитен ризик (продолжение)**  
**A.3**   **Должнички инструменти**

	31 декември 2017	31 декември 2016
Ниту се достасани ниту оштетени	232.003	227.625
<b>Нето</b>	<b>232.003</b>	<b>227.625</b>

На следнава табела е дадена анализа на должничките инструменти според нивниот издавач:

2017	Државни обврзници	Државни запси	Вкупно
Република Македонија	232.003	-	232.003
<b>Вкупно</b>	<b>232.003</b>	<b>-</b>	<b>232.003</b>
2016	Државни обврзници	Државни запси	Вкупно
Република Македонија	215.327	12.298	227.625
<b>Вкупно</b>	<b>215.327</b>	<b>12.298</b>	<b>227.625</b>

**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

*(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)*

**3**    **Управување со ризици (продолжение)**  
**A**    **Кредитен ризик (продолжение)**  
**A.3**   **Должнички инструменти (продолжение)**

Издавачот на должничките инструменти има ББ кредитен рејтинг (2016: ББ кредитен рејтинг) за долгорочно задолжување според Fitch рејтинг агенцијата.

Финансиските инструменти, мерени по фер вредност, се прикажани во следните нивоа на хиерархија, врз основа на начинот на одредување на објективната вредноста. Ниво 1 – Државни обврзници кои имаат објективна вредност и активен пазар и Ниво 2 – објективната вредност се одредува врз основа на пазарни претпоставки. Во ниво 1 се класификувани обврзници за денационализација. Во ниво 2 се класификувани континуирани обврзници, кои немаат активен пазар но може да бидат продадени со директни преговори со купувач на пазарот преку шалтер. Објективната вредност на овие инструменти е проценета врз основа на параметри како што се каматните стапки и дисконтираните идни парични текови користејќи ги стапките кои се тековно важечки за должнички инструменти под слични услови, кредитниот ризик и периодот на доспевање.

<b>2017</b>	<b>Ниво 1</b>	<b>Ниво 2</b>	<b>Ниво 3</b>
Должнички инструменти			
- Државни обврзници	70.590	161.413	-
<b>Вкупно</b>	<b>70.590</b>	<b>161.413</b>	<b>-</b>
<b>2016</b>	<b>Ниво 1</b>	<b>Ниво 2</b>	<b>Ниво 3</b>
Должнички инструменти			
- Државни обврзници	69.573	145.754	-
<b>Вкупно</b>	<b>69.573</b>	<b>145.754</b>	<b>-</b>

**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

*(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)*

- 3**    **Управување со ризици (продолжение)**  
**A**    **Кредитен ризик (продолжение)**  
**A.4**   **Концентрација на ризикот на финансиските средства со кредитна изложеност**

*Географски регион*

Следнава табела ја анализира кредитната изложеност по географски региони.

	Држави од ЕУ	Европски држави кои не се членки на ЕУ	Република Македонија	Други земји	Вкупно
Пласмани во банки - депозити	-	-	230.963	-	230.963
Хартии од вредност - должнички инструменти	-	-	232.003	-	232.003
Останати финансиски средства	-	-	10.898	-	10.898
Парични средства на тековни сметки	-	-	729	-	729
<b>31 декември 2017</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>474.593</b>	<b>-</b>	<b>474.593</b>

	Држави од ЕУ	Европски држави кои не се членки на ЕУ	Република Македонија	Други земји	Вкупно
Пласмани во банки - депозити	-	-	151.071	-	151.071
Хартии од вредност - должнички инструменти	-	-	227.625	-	227.625
Останати финансиски средства	-	-	10.509	-	10.509
Парични средства на тековни сметки	-	-	23	-	23
<b>31 декември 2016</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>389.228</b>	<b>-</b>	<b>389.228</b>

**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

*(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)*

**3     Управување со ризици (продолжение)**  
**Б     Пазарен ризик (продолжение)**

Пазарен ризик е ризикот дека промените во пазарните цени, како промена во каматните стапки, промена во цените на капиталот и девизните курсеви ќе влијаат на приходите на Друштвото или на вредноста на поседуваните финансиски инструменти. Друштвото ги проценува пазарните ризици и максималните загуби кои можат да се очекуваат, а кои се базираат на претпоставки за различни промени на пазарните услови. Раководството на Друштвото поставува граници за ризикот кој што може да се прифати и којшто редовно се следи.

**Б.1   Валутен ризик**

Друштвото е изложено на валутен ризик преку трансакции во странска валута. Изложеноста на валутен ризик, во најголема мера произлегува од вложувањата во финансиски инструменти, поточно должнички хартии од вредност, и се манифестира преку влијание на вредноста на хартиите од вредност деноминирани во странска валута кои се чуваат во портфолиото расположиви за продажба. Друштвото го следи и управува со валутниот ризик преку месечна анализа на портфолиото на Друштвото.

На 31 декември 2017 година, Друштвото има средства и обврски искажани во ЕУР и тоа:

- државни обврзници во ЕУР во износ од МКД 232.003 илјади (2016: МКД 215.327 илјади) вклучени во позицијата Хартии од вредност.
- аконтации за службен пат во странство во ЕУР во износ од МКД 10 илјади (2016:0) вклучени во позицијата Останати средства.
- обврски спрема добавувачи во износ од МКД 86 илјади (2016: МКД 100 илјади) вклучени во позицијата Останати финансиски обврски.
- обврски спрема вработени во износ од МКД 11 илјади (2016:0), вклучени во позицијата Останати обврски.
- одложени даночни обврски во износ од МКД 472 илјади (2016:0)

На 31 декември ако курсот зајакне/ослабне за 5% во однос на ЕУР, а останатите променливи останат исти, капиталот на Друштвото ќе се зголеми/намали за околу МКД 11.572 илјади (2016: МКД 10.770 илјади), најмногу како резултат на курсните разлики на државни обврзници.

**Б.2   Каматен ризик**

Ризикот од промена на каматните стапки е застапен кај активата на Друштвото, поточно кај вложувањата во депозити и долгорочни хартии од вредност, наспроти пасивата каде во досегашното работење нема каматносни обврски, или истите се незначителни.

Друштвото управува со каматниот ризик преку следење на трендовите на каматните стапки, пресметка и следење на просечните каматни стапки, проценка на идните движења на каматните стапки, адекватно структурирање на инвестирањата на слободните парични средства и склучување на договори со фиксни приноси.

На 31 декември 2017 година Друштвото нема каматносни обврски, додека каматносноната актива се состои од државни обврзници со фиксна каматна стапка, долгорочни и краткорочни депозити со фиксна и променлива каматна стапка.

Просечната каматна стапка на депозитите на 31 декември 2017 изнесува 2,8% (2016: 3,4%).



**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

*(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)*

**3    Управување со ризици (продолжение)**  
**Б    Пазарен ризик (продолжение)**  
**Б.2   Каматен ризик (продолжение)**

Депозитите со променлива каматна стапка учествуваат во вкупните депозити со 49,4% (2016: 76,5%).

Во 2017 година имаше промена на каматните стапки кај депозитите со варијабилна каматна стапка во НЛБ Банка АД Скопје, Стопанска Банка АД Битола и Уни Банка АД Скопје.

На датумот на известување доколку каматните стапки на депозитите со променлива каматна стапка се помали/поголеми за 0,5%, а останатите променливи останат исти, добивката на Друштвото ќе се намали/зголеми за МКД 569 илјади (2016: МКД 575 илјади).

**Анализа на финансиските инструменти според видот на каматна стапка**

	<b>Фиксна каматна стапка</b>	<b>Варијабилна каматна стапка</b>	<b>Вкупно</b>
Пласмани во банки – депозити	116.723	114.240	<b>230.963</b>
Хартии од вредност			
- Должнички инструменти	232.003	-	<b>232.003</b>
<b>Вкупно 2017</b>	<b>348.726</b>	<b>114.240</b>	<b>462.966</b>
Пласмани во банки – депозити	35.386	115.685	<b>151.071</b>
Хартии од вредност			
- Должнички инструменти	227.625	-	<b>227.625</b>
<b>Вкупно 2016</b>	<b>263.011</b>	<b>115.685</b>	<b>378.696</b>

**Б.3   Ценовен Ризик**

Друштвото е изложено на ценовен ризик поради промена на објективната вредност на должничките хартии од вредност – државни обврзници класифицирани во портфолиото расположиви за продажба. Ефектот од промената на објективната вредност директно не влијае на резултатот од тековното работење, заради тоа што промените во објективната вредност се евидентираат во останата сеопфатна добивка. За управување со ризикот од промена на цената на инвестициите во должнички инструменти Друштвото го диверзифицира своето портфолио.

Ако цените на должничките хартии од вредност, за кои постои активен пазар (обврзници за денационализација), се зголемат/намалат за 0,5% на 31 декември 2017 година, а сите други варијабилни останат исти капиталот на Друштвото ќе се зголеми/намали за МКД 349 илјади (2016: МКД 344 илјади).

**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

*(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)*

**3 Управување со ризици (продолжение)**  
**В Ликвидносен ризик**

Ликвидносен ризик претставува веројатност од случување на негативни настани кои ќе доведат до неможност Друштвото да ги исполнува достасаните обврски.

Друштвото има воспоставено постапка за управување со ликвидносниот ризик на месечно ниво и известува за месечната и кварталната ликвидносна позиција. Одржувањето на соодветно ниво на ликвидни средства е под влијание и на законските барања, односно барањата на регулаторот за одржување на задолжителни ликвидни средства во износ утврден како % од главнината на Друштвото.

Во досегашното работење Друштвото било во можност да ги подмири сите доспеани обврски. Сите финансиски обврски на Друштвото доспеваат во рок од една година по 31 декември 2017.

Табелата подолу претставува анализа на обврските на Друштвото, по групи според остатокот на периодот сметан од датумот на Извештајот за финансиската состојба до датумот на доспевање.

<b>2017</b>	<b>Доспевање до 1 месец</b>	<b>Доспевање од 1 до 3 месеци</b>	<b>Доспевање од 3 месеци до 1 година</b>	<b>Доспевање од 1 до 5 години</b>	<b>Доспевање над 5 години</b>	<b>Вкупно</b>
Останати финансиски обврски	5.563	610	5.112	-	-	11.285
<b>Вкупни обврски (договорен датум на доспевање)</b>	<b>5.563</b>	<b>610</b>	<b>5.112</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>11.285</b>

<b>2016</b>	<b>Доспевање до 1 месец</b>	<b>Доспевање од 1 до 3 месеци</b>	<b>Доспевање од 3 месеци до 1 година</b>	<b>Доспевање од 1 до 5 години</b>	<b>Доспевање над 5 години</b>	<b>Вкупно</b>
Останати финансиски обврски	5.392	5.176	441	-	-	11.009
<b>Вкупни обврски (договорен датум на доспевање)</b>	<b>5.392</b>	<b>5.176</b>	<b>441</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>11.009</b>

**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

---

*(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)*

**3      Управување со ризици (продолжение)**

**Г      Оперативен ризик**

Оперативниот ризик е специфичен вид на ризик кој што настанува заради недостатоци или грешки при делувањето на внатрешните процеси, системи, луѓе или заради надворешни настани. Дефиницијата го вклучува и правниот ризик, а не го вклучува стратешкиот ризик и ризикот од губење на угледот (репутација).

Управувањето со оперативниот ризик е регулирано со Политиката за управување со ризици и со Методологијата за управување со оперативните ризици, каде е пропишана постапката за идентификација, оценка, следење и совладување на оперативните ризици, како и евиденција и известување за штетни настани од кои произлегуваат оперативни ризици во работењето на Друштвото.

Во континуитет се подобрува процесот на управување со оперативните ризици преку спроведување на повторна идентификација и оценка на нивото на значајност на оперативните ризици, како и пријава на реализирани оперативни ризици при редовното работење на Друштвото. Се врши доследна примена на Политиката за управување на ризиците во работењето на НЛБ Нов Пензиски Фонд АД Скопје и на Методологијата и се спроведуваат активности за зголемување на нивото на едуцираност на вработените за идентификување, известување, следење и справување со оперативните ризици во работењето.

**Д      Управување со капитал**

Политиката на Друштвото е да одржува стабилност на капиталната база со цел да се задоволат законските барања, да се задржи довербата на пазарот и да се одржи идниот развој на бизнисот.

Според законските барања, капиталот на Друштвото треба да изнесува најмалку ЕУР 5.800 илјади, кога средствата на двата фонда со кои управува имаат вредност од ЕУР 400.000 илјади до ЕУР 500.000 илјади. На 31.12.2017 година, вредноста на двата фонда изнесува ЕУР 441.296 илјади, а капиталот на Друштвото, во износ од ЕУР 7.393 илјади е повисок од законски минималниот кој изнесува ЕУР 5.800 илјади.

**4      Проценки при примена на сметководствените политики**

Друштвото врши проценки и претпоставки кои влијаат на презентираниите износи на средствата и обврските. Друштвото врши резервирања на трошоци кои се однесуваат на тековната година, кои земајќи ги во предвид искуството од минатото, очекувањата за идните настани и влијанието на други фактори, се верува дека се разумни.

**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

*(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)*

<b>5 Приходи од камати на вложувања во депозити</b>	<b>2017</b>	<b>2016</b>
Приходи од камати на долгорочни депозити	4.791	4.720
Приходи од камати на краткорочни депозити	543	817
Приходи од камати на депозити по видување и депозити со оригинален рок на доспевање до 3 месеци	515	147
	<b>5.849</b>	<b>5.684</b>
<b>6 Приходи од камати од вложувања во хартии од вредност</b>	<b>2017</b>	<b>2016</b>
Приходи од камати на хартии од вредност расположиви за продажба	9.054	8.565
Приходи од камати на хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	122	231
	<b>9.176</b>	<b>8.796</b>
<b>7 Останати приходи</b>	<b>2017</b>	<b>2016</b>
Приходи од укинати резервации	19	-
Приходи од курсни разлики	3.034	659
Приходи од трансфер на членови	104	118
Останати приходи	1.308	596
	<b>4.465</b>	<b>1.373</b>
<b>8 Материјални трошоци</b>	<b>2017</b>	<b>2016</b>
Наемнини	6.002	5.831
Транспортни трошоци	2.518	2.919
Одржување и заштита	3.679	3.990
Потрошена енергија	888	1.057
Потрошени сировини и материјали	193	307
Отпис на ситен инвентар	72	107
Останати услуги	642	663
	<b>13.994</b>	<b>14.874</b>

**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

*(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)*

**9 Трошоци за вработени**

	<b>2017</b>	<b>2016</b>
Плати	41.239	43.449
Придонеси за доброволно пензиско осигурување	1.165	1.224
Други надоместоци на вработените	2.777	6.206
Резервирања за користи на вработени	190	304
Трошоци за службени патувања	948	2.060
	<b>46.319</b>	<b>53.243</b>

Број на вработени на последниот ден од периодот

31

30

**10 Останати нематеријални расходи**

	<b>2017</b>	<b>2016</b>
Ревизорски и консултантски услуги	3.275	3.702
Донација	207	649
Репрезентација	352	658
Банкарски услуги	166	239
Даноци и членарини	59	49
Курсни разлики	2.977	1.097
Надоместоци на членови на Надзорен одбор	145	203
Трошоци за камати	86	122
Останати расходи	865	548
	<b>8.132</b>	<b>7.267</b>

**11 Данок на добивка**

	<b>2017</b>	<b>2016</b>
Данок на добивка	8.883	7.904
	<b>8.883</b>	<b>7.904</b>

	<b>2017</b>	<b>2016</b>
<b>Бруто добивка</b>	<b>87.189</b>	<b>72.353</b>
Пресметан данок по стапка од 10%	8.719	7.235
<b>Зголемен за :</b>		
- Непризнати расходи за даночни цели	323	725
<b>Намален за :</b>		
- Извршени вложувања од добивката	(159)	(56)
<b>Данок на добивка</b>	<b>8.883</b>	<b>7.904</b>

**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

*(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)*

**12 Парични средства и парични еквиваленти**

	<b>2017</b>	<b>2016</b>
Депозити со оригинален рок на достасување до 3 месеци	48.000	350
Трансакциска сметка	710	11
Парични средства во благајна	19	12
	<b>48.729</b>	<b>373</b>

**13 Депозити**

	<b>2017</b>	<b>2016</b>
Орочени депозити во домашни банки	182.963	150.721
- Тековни	38.263	36.121
- Нетековни	144.700	114.600

Краткорочните депозити се пласирани во:

- Стопанска Банка АД Битола со оригинален рок на доспевање од 1 година (2016:1 година) и каматна стапка од 2,4% и 2,5% (2016: 2,7% и 2,8%)

Долгорочните депозити се пласирани во:

- Охридска Банка АД Скопје со оригинален рок на доспевање од 3 години (2016: 3 години) и каматна стапка од 3,35% (2016: 3,35% ).
- Стопанска Банка АД Битола со оригинален рок на доспевање од 3 години (2016: 3 години) и каматни стапки од 3,5% (2016: 3,7% и 6,2%).
- Уни Банка АД Скопје со оригинален рок на доспевање од 3 години (2016: 3 години) и каматна стапка од 3,25%(2016: 3,9%).
- НЛБ Банка АД Скопје со оригинален рок на доспевање од 3 и 5 години (2016: 3 и 5 години) и каматни стапки од 2,35% и 2,75% (2016: 2,6% и 3%).
- Халкбанк АД Скопје со оригинален рок на доспевање од 2 години (2016: 2 години) и каматна стапка од 3,1%, 3,3% и 3,6% (2016: 3,6%).
- Силк Роуд Банка АД Скопје со оригинален рок на доспевање од 3 години (2016:0) и каматна стапка од 3,4% (2016:0).
- Централна Кооперативна Банка АД Скопје со оригинален рок на доспевање од 2 години (2016:0) и каматна стапка од 3% и 3,3% (2016:0).
- Стопанска Банка АД Скопје со оригинален рок од 3 години (2016:0) и каматна стапка од 3% (2016:0).

Износот на долгорочни депозити вклучува недоспеана камата од МКД 582 илјади (2016: МКД 296 илјади).



**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

*(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)*

14 Хартии од вредност	2017	2016
<b>Расположливи за продажба:</b>		
Државни обврзници	232.003	215.327
<b>Чувани до доспевање:</b>		
Државни записи	-	12.298
	<b>232.003</b>	<b>227.625</b>

\* Движење на хартии од вредност

	2017	2016
Почетна состојба	227.625	157.239
Курсни разлики	64	(425)
Камата додадена на главница	8.209	7.853
Купувања	45.914	84.880
Продажби	(55.093)	(20.872)
Промена во фер вредност	5.284	(1.050)
	<b>232.003</b>	<b>227.625</b>

Државните обврзници вклучуваат:

- Обврзници за денационализација (09) во износ од МКД 922 илјади (2016: МКД 1.094 илјади) со каматна стапка од 2% годишно. Главницата доспева во 10 еднакви годишни рати почнувајќи од 1 јуни 2011 до 1 јуни 2020.
- Обврзници за денационализација (10) во износ од МКД 5.139 илјади (2016: МКД 6.317 илјади) со каматна стапка од 2% годишно. Главницата доспева во 10 еднакви годишни рати почнувајќи од 1 јуни 2012 до 1 јуни 2021.
- Обврзници за денационализација (13) во износ од МКД 6.931 илјади (2016: МКД 6.241 илјади) со каматна стапка од 2% годишно. Главницата доспева во 10 еднакви годишни рати почнувајќи од 1 јуни 2015 до 1 јуни 2024.
- Обврзници за денационализација (14) во износ од МКД 32.024 илјади (2016: МКД 34.486 илјади) со каматна стапка од 2% годишно. Главницата доспева во 10 еднакви годишни рати почнувајќи од 1 јуни 2016 до 1 јуни 2025.
- Обврзници за денационализација (15) во износ од МКД 24.716 илјади (2016: МКД 20.599 илјади) со каматна стапка од 2% годишно. Главницата доспева во 10 еднакви годишни рати почнувајќи од 1 јуни 2017 до 1 јуни 2026.
- Континуирана ДО2013/11-0418дк во износ од МКД 5.045 илјади (2016: МКД 4.987 илјади), со каматна стапка од 4,9% годишно. Главницата доспева во април 2018.
- Континуирана ДО2013/13-0518дк во износ од МКД 7.082 илјади (2016: МКД 6.981 илјади), со каматна стапка од 4,9% годишно. Главницата доспева во мај 2018.
- Континуирана ДО2013/23-0718дк во износ од МКД 4.565 илјади (2016: МКД 4.489 илјади), со каматна стапка од 4,6% годишно. Главницата доспева во јули 2018.
- Континуирана ДО2013/25-0818дк во износ од МКД 4.077 илјади (2016: МКД 3.999 илјади), со каматна стапка од 4,6% годишно. Главницата доспева во август 2018.
- Континуирана ДО2013/28-1018дк во износ од МКД 14.302 илјади (2016: МКД 13.995 илјади), со каматна стапка од 4,6% годишно. Главницата доспева во октомври 2018.

**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

*(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)*

**14 Хартии од вредност (продолжува)**

- Континуирана ДО2013/31-1118дк во износ од МКД 15.372 илјади (2016: МКД 14.996 илјади), со каматна стапка од 4,6% годишно. Главницата доспева во ноември 2018.
- Континуирана ДО2013/35-1218дк во износ од МКД 2.049 илјади (2016: МКД 1.995 илјади), со каматна стапка од 4,6% годишно. Главницата доспева во декември 2018.
- Континуирана ДО2014/08-0319дк во износ од МКД 2.059 илјади (2016: МКД 1.993 илјади), со каматна стапка од 4,6% годишно. Главницата доспева во март 2019.
- Континуирана ДО2014/18-0824дк во износ од МКД 2.260 илјади (2016: МКД 2.000 илјади), со каматна стапка од 5% годишно. Главницата доспева во август 2024.
- Континуирана ДО2015/18-0525дк во износ од МКД 15.026 илјади (2016: МКД 14.491 илјади), со каматна стапка од 3,5% годишно. Главницата доспева во мај 2025.
- Континуирана ДО2015/35-0825дк во износ од МКД 2.072 илјади (2016: МКД 2.001 илјади), со каматна стапка од 3,5% годишно. Главницата доспева во август 2025.
- Континуирана ДО2016/03-0131дк во износ од МКД 42.460 илјади (2016: МКД 39.886 илјади), со каматна стапка од 4,3% годишно. Главницата доспева во јануари 2031.
- Континуирана ДО2016/23-1031дк во износ од МКД 5.289 илјади (2016: МКД 5.001 илјади), со каматна стапка од 4,3% годишно. Главницата доспева во октомври 2031.
- Континуирана ДО2017/05-0132дк во износ од МКД 1.501 илјади (2016: МКД 0) со каматна стапка од 3,8% годишно. Главницата доспева во јануари 2032.
- Континуирана ДО2017/08-0332дк во износ од МКД 4.002 илјади (2016: МКД 0) со каматна стапка од 3,8% годишно. Главницата доспева во март 2032.
- Континуирана ДО2017/14-0532дк во износ од МКД 1.903 илјади (2016: МКД 0) со каматна стапка од 3,8% годишно. Главницата доспева во мај 2032.
- Континуирана ДО2017/20-0732дк во износ од МКД 12.931 илјади (2016: МКД 0) со каматна стапка од 3,8% годишно. Главницата доспева во јули 2032.
- Континуирана ДО2017/19-0732дк во износ од МКД 9.929 илјади (2016: МКД 0) со каматна стапка од 3,8% годишно. Главницата доспева во јули 2032.
- Континуирана ДО2017/27-0932дк во износ од МКД 3.963 илјади (2016: МКД 0) со каматна стапка од 3,8% годишно. Главницата доспева во септември 2032.
- Континуирана ДО2017/32-1032дк во износ од МКД 1.985 илјади (2016: МКД 0) со каматна стапка од 3,8% годишно. Главницата доспева во октомври 2032.

Во износот на обврзниците е вклучена и камата од МКД 4.399 илјади (2016: МКД 4.312 илјади).

Објективната вредност на континуираните обврзници е проценета врз основа на параметри како што се каматните стапки и дисконтираните идни парични текови, користејќи ги стапките кои се тековно важечки за должнички инструменти под слични услови, кредитниот ризик и периодот на доспевање. Проценетата објективна вредност на континуираните обврзници е повисока, споредено со нивната амортизирана набавна вредност, за МКД 4.686 илјади.

**15 Останати финансиски средства**

	<b>2017</b>	<b>2016</b>
Однапред пресметани приходи (управувачка провизија)	9.848	9.316
Побарување за надоместок од придонеси	1.050	1.191
Останати побарувања	-	2
	<b>10.898</b>	<b>10.509</b>

**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

*(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)*

**16 Останати средства**

	<b>2017</b>	<b>2016</b>
Однапред платени трошоци	233	209
Залиха на резервни делови	167	167
Останати средства	46	277
	<b>446</b>	<b>653</b>

**17 Материјални вложувања**

Набавната вредност на материјалните вложувања, соодветната амортизација и сегашната вредност на 31 декември 2017 година е прикажана подолу:

	<b>Моторни возила</b>	<b>Компјутери</b>	<b>Мебел и останата опрема</b>	<b>Вкупно</b>
<b>Набавна вредност</b>				
<b>Состојба на 01.01.2017</b>	<b>4.339</b>	<b>6.007</b>	<b>3.954</b>	<b>14.300</b>
Нови набавки	-	741	32	773
Расходување	(1.084)	(529)	(321)	(1934)
<b>Состојба на 31.12.2017</b>	<b>3.255</b>	<b>6.219</b>	<b>3.665</b>	<b>13.139</b>

	<b>Моторни возила</b>	<b>Компјутери</b>	<b>Мебел и останата опрема</b>	<b>Вкупно</b>
<b>Исправка на вредност</b>				
<b>Состојба на 01.01.2017</b>	<b>3.684</b>	<b>5.242</b>	<b>3.795</b>	<b>12.721</b>
Амортизација за годината	335	421	68	824
Расходување	(828)	(529)	(309)	(1.666)
<b>Состојба на 31.12.2017</b>	<b>3.191</b>	<b>5.134</b>	<b>3.554</b>	<b>11.879</b>

	<b>Моторни возила</b>	<b>Компјутери</b>	<b>Мебел и останата опрема</b>	<b>Вкупно</b>
<b>Сметководствена вредност</b>				
<b>Состојба на 01.01.2017</b>	<b>655</b>	<b>765</b>	<b>159</b>	<b>1.579</b>
<b>Состојба на 31.12.2017</b>	<b>64</b>	<b>1.085</b>	<b>111</b>	<b>1.260</b>

**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

*(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)*

**17 Материјални вложувања (продолжува)**

	Моторни возила	Компјутери	Мебел и останата опрема	Вкупно
<b>Набавна вредност</b>				
<b>Состојба на 01.01.2016</b>	<b>4.339</b>	<b>7.005</b>	<b>4.487</b>	<b>15.831</b>
Нови набавки	-	330	7	337
Продажби	-	(1.328)	(540)	(1.868)
<b>Состојба на 31.12.2016</b>	<b>4.339</b>	<b>6.007</b>	<b>3.954</b>	<b>14.300</b>
<b>Исправка на вредност</b>				
<b>Состојба на 01.01.2016</b>	<b>3.119</b>	<b>5.996</b>	<b>4.253</b>	<b>13.368</b>
Амортизација за годината	565	574	82	1.221
Продажби	-	(1.328)	(540)	(1.868)
<b>Состојба на 31.12.2016</b>	<b>3.684</b>	<b>5.242</b>	<b>3.795</b>	<b>12.721</b>
<b>Сметководствена вредност</b>				
<b>Состојба на 01.01.2016</b>	<b>1.220</b>	<b>1.009</b>	<b>234</b>	<b>2.463</b>
<b>Состојба на 31.12.2016</b>	<b>655</b>	<b>765</b>	<b>159</b>	<b>1.579</b>

На 31.12.2017 година Друштвото нема дадено материјални средства како залог.

На 31.12.2017 година бруто сметководствената вредност на целосно амортизирани материјални средства, кои сè уште имаат употребна вредност изнесува МКД 9.703 илјади.

**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

*(сите износи се во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено)*

**18 Нематеријални вложувања**

	<u>Софтвер и лиценци</u>
<b>Набавна вредност</b>	
<b>Состојба на 01.01.2017</b>	<b>17.540</b>
Нови набавки	874
Расходување	(398)
<b>Состојба на 31.12.2017</b>	<b>18.016</b>
<b>Амортизација</b>	
<b>Состојба на 01.01.2017</b>	<b>14.633</b>
Амортизација за годината	1.091
Расходување	(398)
<b>Состојба на 31.12.2017</b>	<b>15.326</b>
<b>Сегашна вредност</b>	
<b>На 1 Јануари 2017</b>	<b>2.907</b>
<b>На 31 Декември 2017</b>	<b>2.690</b>
	<u>Софтвер и лиценци</u>
<b>Набавна вредност</b>	
<b>Состојба на 01.01.2016</b>	<b>17.231</b>
Нови набавки	323
Расходување	(14)
<b>Состојба на 31.12.2016</b>	<b>17.540</b>
<b>Амортизација</b>	
<b>Состојба на 01.01.2016</b>	<b>13.624</b>
Амортизација за годината	1.022
Расходување	(13)
<b>Состојба на 31.12.2016</b>	<b>14.633</b>
<b>Сегашна вредност</b>	
<b>На 1 Јануари 2016</b>	<b>3.607</b>
<b>На 31 Декември 2016</b>	<b>2.907</b>

На 31.12.2017 година бруто сметководствената вредност на целосно амортизирани нематеријални средства, кои сè уште имаат употребна вредност изнесува МКД 12.136 илјади.

**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

(сите износи се прикажани во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

**19 Останати финансиски обврски**

	<b>2017</b>	<b>2016</b>
Обврски спрема добавувачи	631	889
Пресметани трошоци	10.638	10.120
Останати обврски	16	-
	<b>11.285</b>	<b>11.009</b>
Тековни	11.285	11.009
Нетековни	-	-

**20 Обврски за користи на вработените**

	<b>2017</b>	<b>2016</b>
Обврски за резервирања за користи на вработени	1.493	1.210
	<b>1.493</b>	<b>1.210</b>

Друштвото прави Резервирања за користи за вработените: јубилејни награди и отпремнина за пензионирање. Износот на резервирањата за јубилејни награди и отпремнина за пензионирање се утврдува земајќи ги предвид следните претпоставки:

- Дисконтен фактор од 1,85% (за период од 1 до 9 години) и 3,9% (за период од 10+ години) (2016: 2,6% и 3,9%).
- Број на вработени подобни за правото на користи и
- Идните зголемувања на платите имајќи го во предвид општиот индекс на зголемување на платите, промоциите и зголемувањата на платите како резултат на зголемување на минатиот труд. Користена е стапка за долгорочен раст на плати од 3,09% (2016: 3,32%).

<b>2017</b>	<b>Отпремнина за пензионирање</b>	<b>Јубилејни награди</b>	<b>Вкупно</b>
<b>Состојба на 1 Јануари</b>	<b>299</b>	<b>911</b>	<b>1.210</b>
Нови резервации	40	150	190
Искористени резервации	-	(19)	(19)
Зголемување во дисконтираниот износ	10	33	43
Трансфер во останата сеопфатна добивка	69	-	69
	<b>418</b>	<b>1.075</b>	<b>1.493</b>
Тековни	-	-	-
Нетековни	418	1.075	1.493
	<b>418</b>	<b>1.075</b>	<b>1.493</b>
	<b>418</b>	<b>1.075</b>	<b>1.493</b>
<b>2016</b>	<b>Отпремнина за пензионирање</b>	<b>Јубилејни награди</b>	<b>Вкупно</b>
<b>Состојба на 1 Јануари</b>	<b>407</b>	<b>713</b>	<b>1.120</b>
Нови резервации	18	286	304
Искористени резервации	-	(134)	(134)
Зголемување во дисконтираниот износ	13	46	59
Трансфер во останата сеопфатна добивка	(139)	-	(139)
	<b>299</b>	<b>911</b>	<b>1.210</b>
Тековни	-	-	-
Нетековни	299	911	1.210
	<b>299</b>	<b>911</b>	<b>1.210</b>

**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

(сите износи се прикажани во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

**21 Останати обврски**

	<b>2017</b>	<b>2016</b>
Обврски спрема вработени	9.546	8.788
	<b>9.546</b>	<b>8.788</b>

**22 Одложени даноци**

Одложен данок се пресметува заради привремените разлики помеѓу вредностите кои се користат како основа заради оданочување и сметководствените вредности на средствата и обврските заради финансиско известување. Тековната важечка даночна стапка е користена за утврдување на одложениот данок на добивка.

	<b>Средства</b>		<b>Обврски</b>	
	<b>2017</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2016</b>
Хартии од вредност-расположливи за продажба	-	56	(472)	-
		<b>56</b>	<b>(472)</b>	-
Тековни		56	(472)	-

Движење на одложените даночни средства:

	<b>На 1 јануари 2017</b>	<b>Признаен во БУ</b>	<b>Признаен во останата сеопфатна добивка</b>	<b>На 31 декември 2017</b>
Хартии од вредност-расположливи за продажба	56	-	(56)	-
<b>Одложени даночни средства</b>	<b>56</b>	-	<b>(56)</b>	-

Движење на одложените даночни обврски:

	<b>На 1 јануари 2017</b>	<b>Признаен во БУ</b>	<b>Признаен во останата сеопфатна добивка</b>	<b>На 31 декември 2017</b>
Хартии од вредност-расположливи за продажба	-	-	472	472
<b>Одложени даночни обврски</b>		-	<b>472</b>	<b>472</b>

**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

(сите износи се прикажани во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

**23 Основна главнина**

На 31 декември 2017 година, основната главнина на Друштвото се состои од 21.200 акции (31 декември 2016 година: 21.200 обични акции). Номиналната вредност по акција изнесува 100 ЕУР исказана во денарска противвредност по среден курс на Народна Банка на Република Македонија на денот на издавањето на акциите.

Акциите носат право на глас во Собранието на Друштвото, право на исплата на дел од добивката (дивиденда) и право на исплата на дел од остатокот од ликвидационата односно стечајната маса на Друштвото. Секоја акција на имателот му носи право на еден глас на собранието на акционери.

Акционер	Број на акции	Вредноста на акција во ЕУР	Вредност во ЕУР	Учество во %
Нова Љубљанска Банка д.д	10.812	100	1.081.200	51%
НЛБ Банка АД Скопје	10.388	100	1.038.800	49%
<b>ВКУПНО</b>	<b>21.200</b>		<b>2.120.000</b>	

Вкупната вредност на основната главнина изразена во МКД, по среден курс на Народна Банка на Република Македонија на денот на издавањето на акциите изнесува МКД 130.001 илјади.

**24 Акумулирана добивка**

	2017	2016
Акумулирана добивка- ограничена за распределба	203.524	148.605
Акумулирана добивка- слободна за распределба	97.944	76.494
	<b>301.468</b>	<b>225.099</b>

Согласно законските барања, капиталот на Друштвото треба да изнесува најмалку ЕУР 5.800 илјади (МКД 356.646 илјади), кога средствата на двата фонда со кои управува Друштвото ќе имаат вредност помеѓу ЕУР 400.000 илјади и ЕУР 500.000 илјади. Акумулираната добивка, како дел од капиталот има значајно влијание во достигнувањето на овој износ. Друштвото е должно во секое време да го одржува овој износ на главнина, па според тоа акумулираната добивка не може целосно да се распредели на акционерите.



**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

(сите износи се прикажани во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

**25 Трансакции со поврзани субјекти**

Поврзани субјекти на Друштвото согласно член 3, став 4 од Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и член 4, став 12 од Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување се: Нова Љубљанска Банка д.д. Љубљана, НЛБ Банка АД Скопје, НЛБ Лизинг доо Љубљана, НЛБ Склади ДОО како и членовите на клучниот менаџерски персонал. Состојбата на вкупните вложувања и вкупниот обем на остварени трансакции со поврзаните субјекти изнесуваат:

**НЛБ Банка АД Скопје**

	<b>2017</b>	<b>2016</b>
<i>Извештај за финансиска состојба</i>		
Парични средства и парични еквиваленти	710	361
Долгорочни депозити	25.600	25.600
Однапред пресметани приходи по основ на камата на долгорочни и краткорочни депозити	38	42
Обврски спрема добавувачи	241	180
<i>Извештај за сеопфатна добивка</i>		
Приходи од камата	641	1.664
Негативни курсни разлики	-	24
Банкарски услуги – надомести и провизии	166	239
Наемнини	5.778	5.778
Трошоци за маркетинг активности	1.551	1.115
Материјални трошоци	1.223	1.330
Пренос на средства за порамнување на трансакција – купување на обврзници	45.706	83.126

**НЛБ Лизинг доо Љубљана**

	<b>2017</b>	<b>2016</b>
<i>Извештај за финансиска состојба</i>		
Побарувања за извршени услуги	-	81
Обврски за финансиски наем	-	90
	<b>2017</b>	<b>2016</b>
<i>Извештај за сеопфатна добивка</i>		
Трошоци за камати	-	19
Останати трошоци	32	118
Приходи од продажба на предмет земен на финансиски лизинг	651	-

**НЛБ Склади ДОО Љубљана**

	<b>2017</b>	<b>2016</b>
Приходи од продажба на услуги	-	-
Префактурирање на трошоци	-	39

**НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД Скопје**  
**Белешки кон финансиските извештаи**  
**на и за годината што завршува на 31 декември 2017**

(сите износи се прикажани во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

**25 Трансакции со поврзани субјекти (продолжение)**

**Нова Љубљанска Банка д.д Љубљана**

	<b>2017</b>	<b>2016</b>
Надомест и провизии	-	9
Префактурирање на трошоци	13	30

**Трансакции со клучниот менаџерски персонал**

Вкупните надомести на клучниот менаџерски персонал на Друштвото вклучени во Трошоци за вработените (белешка 9) се како што следува:

	<b>2017</b>	<b>2016</b>
Краткорочни користи за клучниот менаџерски персонал	16.553	23.965
Долгорочни користи за клучниот менаџерски персонал	2.086	2.292

Вкупните надомести на членовите на Надзорниот Одбор, кои не се вработени во Друштвото, вклучени во Останати нематеријални расходи (белешка 10) се како што следува:

	<b>2017</b>	<b>2016</b>
Надомести за членови на НО (надворешни лица)	145	204

**26 Обврски по основ на оперативен лизинг**

Обврските по основ на оперативен лизинг произлегуваат од договорите за оперативен лизинг со поврзаната страна НЛБ Банка АД Скопје.

	<b>2017</b>	<b>2016</b>
До една година	3.360	3.363
Од една година до пет години	-	-
Над пет години	-	-
<b>Вкупно</b>	<b>3.360</b>	<b>3.363</b>

**27 Обврски по основ на финансиски лизинг**

Обврските по основ на финансиски лизинг произлегуваат од договорите за финансиски лизинг со поврзаната страна НЛБ Лизинг ДОО Љубљана.

	<b>2017</b>	<b>2016</b>
До една година	-	90
Од една година до пет години	-	-
Над пет години	-	-
<b>Вкупно</b>	<b>-</b>	<b>90</b>

(сите износи се прикажани во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

**28    Неизвесни обврски**

Во тек се две судски постапки против Друштвото, за утврдување на ништовност на договори за членство во задолжителен пензиски фонд. Во случај на судска пресуда во корист на тужителите, средствата на тужителите ќе се пренесат од задолжителниот пензиски фонд во Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Р.Македонија, а Друштвото ќе ги сноси само судските трошоци за постапка.

**29    Настани по датумот на известување**

На 26 Јануари 2018 година, Друштвото на барање на САВА РЕ д.д. Љубљана, како заинтересирана страна за купување на акциите на Друштвото, поднесе документи до Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување, како дел од постапката за одобрување на пренос на сопственоста на 100% од акциите на Друштвото.